CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 21rji-1528/24 Judecătoria Soroca, sediul Central
1-24093562-03-21rji-31102024 Judecător Mîțu Ghenadie

D E C I Z I E
în numele Legii

05 februarie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
În componența sa:
Preşedintele şedinţei: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, Țîmbaliuc Viorel, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04 octombrie 2024, privind admiterea plângerii condamnatului Munteanu Lilian împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

La data de 19 august 2024, în Judecătoria Soroca, sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Munteanu Lilian împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului, prin care s-a solicitat constatarea faptului deținerii în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, penitenciarul nr. 6 Soroca.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04 octombrie 2024 s-a admis plîngerea condamnatului Munteanu Lilian împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Munteanu Lilian a fost deținut în condiții inumane și degradantele contrare prevederilor art. 3 CEDO în: Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 20.06.2023 - 01.07.2024, în total 380 (trei sute optzeci) zile; în Penitenciarul nr. 6 Soroca în perioada 01.07.2024 - 30.09.2024, în total 91 (nouăzeci și unu) zile.

În condițiile art. 473[4] alin. (4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Munteanu Lilian cu 76 (șaptezeci și șase) zile, pentru perioada de 380 (trei sute optzeci) zile, în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, cu calcularea a 2 zi de reducere pentru 10 zile de detenție.

În condițiile art. 473[4] alin. (4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Munteanu Lilian cu 09 (nouă) zile, pentru perioada de 90 (nouăzeci) zile, în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 1 (unu) zile, calculate în condițiile art. 473[4] alin. (4) CPP, care nu pot fi reduse, instanța de judecată consideră necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei stabilit lui Munteanu Lilian, conform sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04.04.2024, s-a redus cu 85 (optzeci și cinci) zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473[4] alin. (3) CPP, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu soluția instanței, directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Țîmbaliuc Viorel, în termen, a contestat încheierea menționată cu recurs și a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04.10.2024.

În susținerea cererii de recurs a invocat următoarele argumente:

Consideră că la examinarea pretențiilor invocate de Munteanu Lilian, judecătorul de instrucție a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituției privind condițiile de detenție din instituția penitenciară în care acesta este deținut. Prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condițiile, care sunt asigurate lui

Munteanu Lilian pe parcursul deținerii în instituția respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreținere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condițiile de detenție ca inumane sau degradante.

Argumentul cheie pe care s-a fondat prima instanță, la aprecierea condițiilor de detenție ca fiind inumane şi degradante a servit spațiul de 4 m^2 ce ar trebui să revină fiecărui condamnat. În context precizează faptul că, potrivit raportului în care se descriu condițiile de detenție în instituția penitenciară în care este deținut Munteanu Lilian, au fost prezentate datele cu privire la spațiul de deținere acordat acestuia, din care rezultă că norma de spațiu cu care a fost asigurat corespunde standardelor statuate, iar instanța contrar datelor indicate, s-a fondat pe constatările efectuate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) în rapoartele sale efectuate în rezultatul vizitelor întreprinse. Rapoartele (CPT) în urma vizitei din anul 2018 sunt deja învechite și nu corespund realității, dat fiind faptul că s-au efectuat schimbări (reparații curente pentru îmbunătățirea condițiilor).

Menționează, că prin Ordinul MJ nr.150 din 10.06.2022 „Privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarelor de detenție create în cadrul acestora şi a capacității de deținere pentru fiecare instituție", capacitatea totală a Penitenciarului nr. 6 Soroca constituie 753 locuri, cu respectarea normei de spațiu minim de 4 m^2 pentru un deținut (la moment fiind 589 condamnați).

La caz, au fost argumentate toate chestiunile cu privire la: asigurarea condițiilor materiale de detenție sub aspectul amenajării şi dotării celulelor de detenție, asigurarea iluminării şi ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă şi menaj, acordarea posibilității aflării în afara celulei în perioada de la deșteptare până la stingere, acordarea asistenței medicale necesare în condiții de confidențialitate şi asigurarea condițiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenție.

Totodată, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub formă de planșe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretențiilor invocate de Munteanu Lilian cu privire la condițiile în care se deține. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condițiile reale de detenție, prin prezentarea probelor vizibile, în susținerea argumentelor invocate în raport în această privință.

La aprecierea condițiilor de detenție corespunzător plângerii adresate de Munteanu Lilian, judecătorul de instrucție s-a ghidat exclusiv de alegațiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate în rapoartele instituțiilor naționale şi internaționale în domeniul respectării drepturilor omului. Astfel, raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce

guvernează spețа, instanța a apreciat că plângerea acestuia este una întemeiată şi urmează a fi admisă, cu emiterea unei soluții în favoarea condamnatului, bazându-se pe problemele supraaglomerării care au fost identificate în constatările respective şi care au fost trasate în repetate rânduri de Comitetul ONU împotriva torturii (2014, 2017), Comitetul european pentru prevenirea torturii (2015-2019), Avocatul Poporului (2002-2019), Consiliul pentru prevenirea torturii (2017-2019) şi raportul Ombudsman-ului din 2019.

În așa fel, judecătorul de instrucție nu a luat în considerare argumentele prezentate de instituția penitenciară cu privire la evaluarea condițiilor de detenție în care este deținut Munteanu Lilian, fapt din care a interpretat eronat clasificându-le grave, pentru care a dispus aplicarea calculului a 2 zi de reducere pentru 10 zile de detenție pentru perioada de 380 zile aflat în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, cu se reducerea pedepsei cu 76 zile; și aplicarea calculului a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție pentru perioada de 391 zile aflat în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu se reducerea pedepsei cu 9 zile, iar în total fiind redusă pedeapsa cu 85 zile.

În această ordine de idei, se conclude faptul că pe perioada detenției, condamnatul Munteanu Lilian nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, iar completul de judecată, la evaluarea condițiilor de detenție, urmează să țină cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deținut în condițiile contestate.

Reieșind din probele anexate, se constată că condițiile materiale de detenție în care se deține condamnatul Munteanu Lilian, sunt satisfăcătoare şi nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO. Astfel, condamnatului în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și în Penitenciarul nr.6 Soroca îi sunt asigurate condiții corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislația execuțional-penală.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art.447 alin. (1), (2) CPP, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice pârților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, declarat de către administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând materialele prezentate în raport cu motivele recursului declarat, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Țîmbaliuc Viorel, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04 octombrie 2024, și a menține încheierea primei instanțe, din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 448 alin. (1) CPP, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În temeiul prevederilor art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) CPP, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.

În motivarea soluției adoptate, Colegiul penal reține următoarele circumstanțe, după cum urmează:

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04 aprilie 2024, Munteanu Lilian a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 04.04.20224, cu includerea în acest termen perioada aflării în arest din 16.06.2023 pînă la 04.07.2024.

Potrivit raportului întocmit la data de 30.09.2023 de către administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca în temeiul art. 473^3 alin. (2) CPP, condamnatului Munteanu Lilian s-a deținut: în Penitenciarul nr.13 Chișinău în perioada 20.06.2023 - 01.07.2024; în Penitenciarul nr.6 Soroca în perioada 01.07.2024 - prezent. Începutul termenului executării pedepsei - 16.03.2023, sfârșitul termenului – 15.06.2028.

Cu referire la încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04.10.2024, Colegiul penal stabilește că judecătorul de instrucție corect a admis plângerea condamnatului Munteanu Lilian împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Colegiul penal consideră întemeiată concluzia instanței de fond privind constatarea faptului că Munteanu Lilian a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale: în Penitenciarul nr.13 Chișinău în perioada 20.06.2023 - 01.07.2024; în Penitenciarul nr.6 Soroca, în perioada 01.07.2024 - 30.09.2024, data depunerii raportului, în calitate de condamnat.

Afiliindu-se celor constatate de judecătorul de instrucție, Colegiul penal consideră că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Munteanu Lilian pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și în Penitenciarul nr. 6 Soroca, în calitate de condamnat, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar prevederilor art.3 din Convenție.

Conform art.3 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului, nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

În conformitate cu art. 473^2 alin. (1), (3) CPP, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, încalcă drepturile condamnatului sau prevenitului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit personal sau prin intermediul unui avocat la instanța în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară ale cărei acțiuni sau inacțiuni se contestă. **(3)** Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art. 473^4 alin. (4) CPP, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

Examinând actul judecătoresc de soluționare a plângerii condamnatului în raport cu materialul probator administrat pe caz, Colegiul penal reține că judecătorul de instrucție a cercetat cauza sub toate aspectele, obiectiv și complet, iar încheierea recurată este pasibilă menținerii fără modificări.

În acest sens, apreciind argumentele plângerii cu privire la condițiile de detenție invocate în raport cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art.3 din Convenție, judecătorul de instrucție just a stabilit că pe parcursul perioadei vizate Munteanu Lilian s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții de supraaglomerare; celule populate cu diferite

insecte; umiditate și mucigai în celule, ceea ce evident determină încălcarea drepturilor sale garantate de art.3 CEDO.

Aceeași apreciere pozitivă se atribuie și față de cuantumul reducerii stabilit de prima instanță în baza art.473^4 alin.(4) CPP, pentru perioada de detenție a lui Munteanu Lilian în penitenciarul vizat în plângere. Instanța de judecată just a evaluat nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar prevederilor art.3 din Convenție și a stabilit în acest sens reducerea pedepsei: pentru deținerea în P-13 Chișinău cu 76 (șaptezeci și șase) zile, pentru perioada de 380 (trei sute optzeci) zile, cu calcularea a 2 zi de reducere pentru 10 zile de detenție; pentru deținerea în P-6 Soroca cu 09 (nouă) zile, pentru perioada de 90 (nouăzeci) zile, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție, iar pentru perioada rămasă de una zi, care nu poate fi redusă a fost lăsată în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Instanța de recurs critic apreciază argumentele recurentului, precum că instanța de fond s-a bazat pe faptul că, condamnatul s-a deținut în condiții unde nu s-a respectat norma spațiului locativ.

În acest context se reține prevederile art. art. 225 alin. (3), (4) Cod de executare, potrivit cărora, camerele de cazare şi celelalte încăperi destinate persoanelor condamnate dispun de iluminat natural şi de instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial corespunzător. **(4)** Norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m^2.

Norma spațiului locativ este prevăzută și la pct. 464 din Statutul executării pedepsei de către condamnați - *Fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii*, iar pct. 465 prevede că, *numărul deţinuţilor în celule este determinat de Codul de executare în funcţie de tipul penitenciarului şi regimul de detenție, în celulele izolatorului disciplinar se deține de regulă unu, dar nu mai mult de doi deţinuţi*.

În acest aspect, Colegiul penal reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei (*cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62*).

Instanța de recurs critic apreciază argumentele recurentului, precum că, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub formă de planșe fotografice prezentate, or, la materialele cauzei nu au fost prezentate careva planșe fotografice cu privire la condițiile în care se deține condamnatul Munteanu Lilian.

Colegiul penal reține criticele invocate de către judecătorul de instrucție asupra raportului administrației instituției penitenciare, precum că Munteanu Lilian s-a aflat în instituțiile penitenciare (P-13 Chișinău și P-6 Soroca) în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici-un aspect inuman și/sau degradant, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța s-a bazat pe rapoartele organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

Recurentul mai pretinde că, condamnatul Oțel Ion nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman sau degradant, fiind asigurat cu minimul de întreținere.

Argumentul recurentului, Colegiul penal îl apreciază ca nefondat, în acest sens menționând că, Consiliului pentru Prevenirea Torturii, nu susține opina că, o abatere minoră de la minimumul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratarea inumană și degradantă a deținutului atâta timp, cât se pot găsi și alți factori de atenuare, cum ar, fi în special, faptul că, deținuții sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afară celulelor (în ateliere, cursuri sau alte activități). Examinarea criteriului „spațiul acordat fiecărui deținut” prin prisma art. 3 CEDO urmează a fi efectuat cumulativ cu alți factori, care contribuie aprecierea detenției, ca fiind inumană și degradantă sau infirmarea acestui fapt.

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei *(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63*).

La analiza condițiilor de cazare a deținutului, Colegiul va face trimitere la cele indicate în ***Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 13 Chișinău pe data de 30 noiembrie 2022***, efectuat de către Consiliul pentru Prevenirea Torturii (CpPT), în cadrul căreia s-a constatat că, plafonul de detenție a penitenciarului constituie 570 locuri, aprobată prin ordinul Ministrului Justiției, nr. 150 din 10.06.2022. În ziua vizitei în instituție se deținеau 815 deținuți cu 245 persoane mai mult decât

prevede capacitatea instituției. Membrii Consiliului constată faptul că, în Penitenciarul nr. l3, condamnații se dețin în condiții de suprapopulare. Problema suprapopulării în instituția nominalizată rămâne a fi actuală, iar în multe cazuri efectele adverse ale suprapopulării sunt condițiile inumane sau degradante. CpPT atrage atenția ANP la soluționarea problemei suprapopulării, deoarece aceasta are o influență negativă asupra tuturor celorlalte aspecte ale detenției şi asupra climatului general din cadrul instituției. În urma vizitei efectuate membrii CpPT au invocat următoarele: 1. Penitenciarul nr. l3 nu are elaborat un plan de implementare a recomandărilor urmare a vizitei CpPT din 2018; 2. Se atrage atenția ANP la soluționarea problemei suprapopulării, deoarece aceasta are o influență negativă asupra tuturor celorlalte aspecte ale detenției şi asupra climatului general din cadrul instituției; 3. Condițiile materiale de detenție sunt nesatisfăcătoare; 4. Repartizarea în celule nu se efectuează după criteriul fumător/nefumător; 5. Deținuții nu au la dispoziție servicii de salubrizare/spălare a hainelor/lenjeriei; 6. Administrația Penitenciarului nr. 13 nu oferă deținuților lenjeria strict necesară şi nici nu se schimbă săptămânal lenjeria de pat; 7. Unele spatii de plimbări sunt utilizate drept spatii de uscare a hainelor (blocul de securitate nr.3); 8. Condițiile în Penitenciarul nr.l3 sunt precare şi improprii condițiilor de detenție; 9. Prezența violenței între deținuți, care se soldează cu solicitarea de izolare pe motiv de securitate personală; 10. Lipsa în totalitate a activităților ocupaționale pentru deținuții; 11. Acces cu dificultăți la unitatea medicală pentru persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă; 12. Există deficiențe în evidența şi documentarea cazurilor de leziuni corporale. Personalul medical necesită instruire în documentarea leziunilor corporale, pretinselor acte de tortură şi despre prevederile Protocolului de la Istanbul („Manual de investigare eficientă şi documentare a torturii şi a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante"); 13. În sala de proceduri au fost identificate medicamente cu termen expirat.

Potrivit Raportului privind vizita de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr.6 Soroca din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor la 14 decembrie 2023, elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii, unde s-a constatat că penitenciarul este de tip închis, pentru detenția condamnaților majori de gen masculin. Suplimentar, în penitenciar s-a creat sector de tip semiînchis şi sector de tip deschis. Obiectivul vizitii a fost monitorizarea situației în P – 6 şi implementării recomandărilor CpPT ca urmare a vizitelor desfășurate anterior la 10.10.2019; monitorizarea situației în P – 6 privind respectarea drepturilor persoanelor deținute împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. Au menționat membrii CpPT că, plafonul de detenție a

penitenciarului constituie 765 locuri, iar în ziua vizitei în penitenciar se deținеau 539 deținuți. Ca urmare, în urma vizitei efectuate membrii CpPT au identificat problemele cheie, și anume: **1.** Nu a fost respectată recomandarea CpPT din 2019, sistarea activității sectorului nr.8b, din cauza condițiilor inumane şi degradante. **2.** Serviciul medical al P - 6 nu corespundere cu standardele naționale de funcționare şi nu dispune de autorizație sanitară şi nu este acreditat. **3.** Recomandările precedente au fost implementate peste 35%. **4.** Nu este respectată norma privind suprafața spațiului minim de detenție de 4 m.p. **5.** Există probleme grave privind condițiile igienice din spațiile de detenție, în multe celule fiind prezent mucegaiul. **6.** Condamnații ce sunt plasați în sectorul nr.l2 (ce au solicitat securitate personală) se dețin în condiții inumane şi degradante.

Potrivit raportul privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023, întocmit de către Avocatul Poporului, la situația din 01.01.2024 în instituțiile penitenciare erau deținute 5695 de persoane (în 2022 - 6084 deținuți), dintre care 964 preveniți (în 2022 - 1037), 301 femei/2 minore (în 2022 - 326/1 minoră), 31 de minori (în 2022 - 35), 5 mame cu copii (în 2022 - 4), 103 foști funcționari publici (în 2022 - 102) și 136 de condamnați pe viață (în 2022 - 133). Iar eliberați din sistemul penitenciar au fost 3042 de deținuți. Mai mult, conform datelor statistice, se menține problema supraaglomerării în P-1, P - 9, P-13, P-15, comparativ cu anul 2022, când se atesta surplus de persoane aflate în detenție în P-1, P-2, P-3, P-7, P-11, P-13 și P-15. Ca eforturi pentru a reduce fenomenul de suprapopulare și numărul total este ține de condițiile materiale de detenție se invocă că, potrivit ANP, au fost realizate reparații curente în 200 de spații de detenție, în 159 de birouri de serviciu și în alte încăperi, precum blocuri alimentare, săli de lectură, depozite, farmacii, arhiva medicală, coridoare, puncte de trecere, gherete, blocuri sanitare, săli de examinare medicală, curți de plimbare, acoperișuri.

Respectiv, Colegiul penal, la fel ca și judecătorul de instrucție, consideră că dificultățile cu care s-a confruntat Munteanu Lilian pe parcursul detenției sale în perioada nominalizată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce nu poate servi temei pentru modificarea soluției just adoptate de judecătorul de instrucție.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CEDO în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În împrejurările constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat la caz este nefondat, din care motiv urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, Țîmbaliuc Viorel, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04 octombrie 2024, privind admiterea plângerii condamnatului Munteanu Lilian împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător **Ghenadie Liulca**

Judecător: **Aurelia Andronache**

Judecător: **Ludmila Iarmaliuc**